

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobce: **V. P.**, narozený X,
bytem X,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 1292/25, Smíchov, Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 5. 2020, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 25. 5. 2020, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002, soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 30. 6. 2020 domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila své předchozí rozhodnutí ze dne 7. 4. 2020, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla zamítnuta žalobcova žádost ze dne 30. 10. 2019 o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 315/2019 Sb. (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

2. Žalobce v žalobě namítl nesprávné posouzení jeho zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Posudkoví lékaři Okresní správy sociálního zabezpečení Kladno a žalované posuzovali zdravotní stav v nepřítomnosti žalobce, a nemohli jej tedy posoudit objektivně a správně. Dle názoru žalobce jeho zdravotní postižení odpovídá středně těžkému postižení páteře a její dynamiky podle kapitoly XIII, oddílu E položky 1c vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). V této souvislosti rovněž podotkl, že zdravotní postižení je důsledkem pracovního úrazu. Rok byl v pracovní neschopnosti, přičemž ošetřující lékař dospěl k závěru, že nelze očekávat zlepšení zdravotního stavu, pracovní schopnost ukončil a doporučil, aby žalobce řešil situaci žádostí o invalidní důchod.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě shrnula průběh předchozího správního řízení, obsah napadeného rozhodnutí a relevantní právní úpravu. Odkázala na zjištění posudkových lékařů, o něž se opírají jak napadené rozhodnutí, tak i prvostupňové rozhodnutí. Má za to, že napadené rozhodnutí je řádně odůvodněno, opírá se o posudek posudkového lékaře v řízení o námitkách, který obsahuje veškeré náležitosti, vychází ze všech dostupných lékařských zpráv a je řádně odůvodněn. Nebyl-li žalobce posudkovým lékařem, jehož posudek je podkladem napadeného rozhodnutí, shledán invalidním, je napadené rozhodnutí v souladu se zákonem. Žalovaná navrhla provedení důkazu posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“). Pokud podle tohoto posudku nebude prokázána invalidita, navrhla zamítnutí žaloby. Pokud by posudkem byla shledána invalidita žalobce, ponechala rozhodnutí na úvaze soudu.
4. Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu napadených výroků a uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jimiž je vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). O věci samé rozhodl soud bez jednání, přičemž má za to, že oba účastníci s tímto postupem souhlasí, neboť ani k výzvě soudu neuvedli, že trvají na nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). S ohledem na přetrvávající nepříznivou epidemiologickou situaci, která znemožňuje rychlé nařízení jednání, má soud za to, že vzhledem k povaze věci, důvodnosti žaloby a k zásadám hospodárnosti a rychlosti řízení je v zájmu obou stran sporu, aby soud o věci rozhodl neprodleně. Soud přitom přihlédl i k podání žalobce ze dne 25. 3. 2021, v němž žalobce vyličil své stávající osobní a výdělkové poměry, a s ohledem na tyto okolnosti rozhodl o věci přednostně, neboť jsou pro takový postup dány závažné důvody (§ 56 odst. 1 s. ř. s.).
5. Soud shledal žalobu důvodnou.
6. Ze správního spisu plyne, že žalobce podal dne 6. 2. 2020 žádost o přiznání invalidního důchodu. Posudkem lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Kladno byl jeho zdravotní stav zhodnocen tak, že jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je protrahovaný algický vertebrogenní syndrom, víceetážový s lehkým motorickým deficitem, bez deficitu senzitivního v oblasti bederní páteře. Postižení bylo hodnoceno podle kapitoly XIII, oddílu E, položky 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s mírou poklesu pracovní schopnosti o 20 % s navýšením o 10 % na výsledných 30 %. Jednání posudkové lékařky se konalo v nepřítomnosti žalobce.

7. Žalovaná na základě tohoto posudku žalobcovu žádost prvostupňovým rozhodnutím zamítla, neboť dospěla k závěru, že není invalidní. Žalobce však podal proti prvostupňovému rozhodnutí námitky.
8. V průběhu námitkového řízení byl zdravotní stav žalobce posouzen posudkovou lékařkou žalované, jež se v posudku ze dne 20. 5. 2020 ztotožnila s předchozím posouzením. Doplnila, že pokud by stav odpovídal postižení podle kapitoly XIII, oddílu E, položky 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, byl by žalobce invalidním, avšak kritéria stanovená pro tuto položku nesplňuje. I v tomto případě se jednání posudkové lékařky konalo v nepřítomnosti žalobce.
9. Žalovaná následně napadeným rozhodnutím zamítla žalobcovy námitky a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.
10. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
11. Podle § 26 zákona o důchodovém pojištění se za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než jeden rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než jeden rok.
12. Námitky uplatněné žalobcem spočívají ve zpochybnění závěrů lékařů posudkové služby. Nárok na invalidní důchod je podmíněn dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem pojištěnce a rozhodnutí je závislé na odborném lékařském posouzení. Soud ovšem předesílá, že posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou a soud si o ní nemůže učinit úsudek sám, zdravotní stav samostatně nepřezkoumává. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise, jako orgány Ministerstva práce a sociálních věcí. I tento posudek nicméně hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v ustanovení § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může zejména uložit též zpracování posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 – 54, publ. pod č. 511/2005 Sb. NSS, rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20; všechna rozhodnutí NSS uvedená v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).
13. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry rovněž náležitě odůvodnit (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá

dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se pořadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.

14. Soud při posouzení věci vycházel z posudku posudkové komise ze dne 3. 12. 2020, který si vyžádal za účelem posouzení zdravotního stavu žalobce. Z posudku zjistil, že žalobce byl při jednání vyšetřen lékařkou specialistkou v oboru neurologie. Komise tak vycházela z vlastního vyšetření, dále ze zdravotnické dokumentace OSSZ Kladno, soudního spisu a lékařských zpráv předložených žalobcem. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu označila posudková komise chronický vertebrogenní algický syndrom bederní páteře s těžkou poruchou statiky a dynamiky dolní hrudní a bederní páteře, kořenovým drážděním L5 a S1 vpravo, zánikovými kořenovými příznaky S1 vpravo, t.č. i intenzivní zánik L5 vpravo při odpovídajícím nálezů na zobrazovacích zařízeních. Postižení klasifikovala dle kapitoly XIII, oddílu E, položky 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena středem stanoveného rozmezí na 35 % bez navýšení, což odpovídá prvnímu stupni invalidity. Podle odůvodnění posudku zdravotní stav žalobce neodpovídá vyššímu stupni postižení podle položky 1d. Datum vzniku invalidity stanovila posudková komise dnem 3. 2. 2020.
15. Soud konstatuje, že komise při vypracování posudku vycházela ze vší dostupné zdravotnické dokumentace, a to včetně lékařských zpráv, jež předložil žalobce, a při svém jednání zdravotní stav samostatně přeshetřila. Komise hodnotila zdravotní stav žalobce komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého stavu. Posudková komise přesvědčivě odůvodnila závěr o rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu i o míře poklesu pracovní schopnosti. Posudek podle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. V posudku byl pečlivě popsán vývoj zdravotního stavu, podstatná zdravotní postižení i rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Řádně odůvodněno bylo i zařazení předmětného postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Žalobce ani žalovaná závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míru poklesu pracovní schopnosti či datum změny stupně invalidity nikterak nezpochybnili.
16. Soud tedy dospěl k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 35 %, což odpovídá invaliditě prvního stupně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Ze závěrů posudkové komise vyplývá, že posudkoví lékaři ve správním řízení nesprávně postupovali

při stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti. Platí tedy, že žalovaná vycházela při svém rozhodování z nesprávně zjištěného skutkového závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti ke dni vydání napadeného rozhodnutí činila pouhých 30 %. Žalobou napadené rozhodnutí se opírá o nesprávně zjištěný skutkový stav, a je tedy nezákonné.

17. Krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení žalovaná znovu rozhodne o nároku žalobce na invalidní důchod a vezme přitom v úvahu závěry posudku posudkové komise ze dne 3. 12. 2020 (§ 78 odst. 6 s. ř. s.). Právním názorem soudu je žalovaná v dalším řízení vázaná (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
18. Důkazy navržené žalobcem (lékařské zprávy a výslech žalobce) soud neprovedl pro nadbytečnost, neboť všechny skutečnosti rozhodné pro posouzení věci vyplynuly z obsahu správního spisu, jímž se dokazování neprovádí, a z posudku posudkové komise. Navržené listinné důkazy jsou zčásti již obsaženy ve správním spise, a pokud jde o lékařské zprávy, je třeba zdůraznit, že soud nemá odborné znalosti k tomu, aby si sám učinil úsudek o žalobcově zdravotním stavu a jeho posudkovém hodnocení. K lékařským zprávám však přihlédla posudková komise.
19. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení zcela úspěšný a měl by proto právo na náhradu všech účelně vynaložených nákladů řízení. Podle obsahu soudního spisu mu však žádné náklady nevznikly, a proto soud rozhodl, že právo na náhradu nákladů nemá žádný z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 29. března 2021

Mgr. Jan Čížek, v. r.
samosoudce